

Könyvismertetés

J. Letourneur - R. Michel: Géologie du génie civil.

Paris, A. Colin, 1971. 728 oldal, 360 ábra, VIII. színes képtábla, 23 táblázat.

Az utóbbi időben örvedetesen bővülő műszaki földtani irodalom újabb értékes művel gyarapodott. Címe - a francia szóhasználat sajátossága szerint - nem mérnökgeológia, hanem Neumann közismert művéhez hasonlóan "az építőmérnöki munkák geológiája". A könyv tárgyalásmódjában meg is felel e címnek, a könyvben a kvantitativ megfogalmazás ritkább, egyik legfőbb erősségét viszont a geológiai ihletésű szelvények sokasága alkotja.

A mű két főrészt tagozódik. Az első "általános adatok", a második "munkálatok" címmel foglal össze szerteágazó fejezeteket.

Az általános adatok részben az 1. fejezet a kutatási módszereket foglalja össze röviden, igen érdekes példákkal. A kutatási módszerek között több újszerűt is üdvözölhetünk, ilyen pl. a Ménard - féle pressziométer, valamint a kőzet-szagathatóság szeizmikus meghatározása.

A 2. - szintén összefoglalás-jellegű - fejezet a helyi földtani körülmények változatosságával foglalkozik, külön kiemelve a mállás szerepét.

A 3. fejezetben a szerzők részletesen tárgyalják az elméleti hidrogeológia elemeit, a vízmozgás törvényeivel, a vizadó rétegek és talajvízszintek meghatározási módszereivel. Igen részletesen ismertetik a különböző földtani környezetben lehetséges vizadó rétegeket és azok tulajdonságait.

Az általános rész a felszínmozgásokkal kapcsolatos 4. fejezettel zárul, külön foglalkozva a felszín süllyedésével és a lejtőmozgásokkal. Az egyensúly egyszerű mechanikai feltételeit megtalálhatjuk, de szabatosan inkább a mozgások földtani körülményei kerülnek ismertetésre.

A munkálatok című, és mintegy a mű 70 %-át kitevő fejezetben külön kerülnek tárgyalásra az anyagok (talajok, kőzetek), valamint a felszíni és földalatti munkálatok kérdései.

A könyv az anyagvizsgálati módszerek és minősítő tulajdonságok rövid ismertetése után foglalkozik a földmunkák anyagaival, valamint a természetes adalékanyagokkal. A földtani környezetbe való beavatkozás kérdései közül érdekes példákat láthatunk a tömörítésre, injektálásra, vízmentesítésre, talajvízszintsüllyesztésre.

A felszíni munkálatok között az első helyett a vizbányászat foglalja el. A közönséges (nem termál) vizek tulajdonságainak, kezelési módjának és vízkészletének meghatározása után a vízkivételi módok és minőségvédelmi kérdések kerülnek tárgyalásra. Külön - kisebb - fejezet foglalkozik a termálvizekkel.

A tárgyalás a továbbiakban a mérnöki munkálatok szerinti fejezetekben folytatódik. Ilyenek az alapozási munkálatok, közlekedési pályák, csatornaépítés, hidak, vízfolyások szabályozása, hajózócsatornák, völgyzárógátak és tározók, tengeri munkálatok.

A földalatti munkálatok című fejezet az aknák, valamint az alagutak és tárók kérdéseit foglalja össze.

A könyv igen sok hasznos adatot tartalmaz, példái rendkívül érdekesek, szabatosan dokumentáltak. Külön ki kell emelni, hogy gyakran ismer-teti egy adott létesítményhez készítendő mérnökgeológiai szakvélemény ajánlott részletes tartalomjegyzékét.

A könyvhöz 400 tételt meghaladó részben általános, részben a mű fejezetei szerint csoportosított irodalomjegyzék is tartozik, mely jóformán az egész világirodalmat felöleli.

A mű szerkesztése, kiállítása is mintaszertű, a szakterület tanulmányozói igen hasznosan forgathatják.